

Předkládaná rigorózní práce se věnuje tématu tzv. pokleslé, popřípadě brakové či masové literatury v dějinách české kultury a to od nejstarších dob až do současnosti. Na samém počátku, obrazně řečeno v jakési prehistorii masové zábavné literatury zcela nesporně stojí více či méně početné pasáže doložené ve středověkých a raně novověkých kronikách, cestopisech, kosmografiích, kalendářích apod., které se vymykaly obecnému tónu díla - historickému a poučnému - a naplňovaly jinou základní funkci - pobavit čtenáře. Ne nadarmo je zapotřebí na kronikářské práce nahlížet z historického hlediska s velkou obezřetností, neboť mnohdy představují spíše díla literární, než dějepisná. Dokladem více než výmluvným je dodnes v české historiografii tolik diskutovaná kronika Václava Hájka z Libočan. 1) Dokonce i první české historiografické dílo - latinsky psaná *Chronica Bohemorum* pražského kanovníka Kosmase snese poněkud nadnesené označení historika a publicisty Pavla Kosatíka - první český bestseller. 2) Rovněž mnohé cestopisy hyperbolickým líčením některých událostí připravovaly půdu pro pozdější rozvoj sledovaného žánru a našly se i takové (např. zcela fiktivní cestopis tak řečeného Mandevilly), jež kritéria, která se později začala užívat pro vymezení novodobé masové literatury naplňují již v hlubokém středověku. 3) Za přímé předchůdce tohoto typu literární tvorby pak pokládáme s jistotou - jak si ukážeme dále - snad i oprávněnou samozřejmostí - knížky lidového čtení dále kramářské písňe a nakonec nejstarší vrstvu děl klasické dobrodružné literatury 19. století.